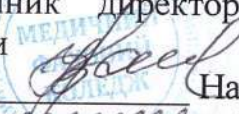
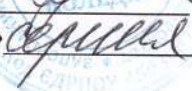

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
відділення «Сестринська справа»

Заступник директора з навчальної
роботи

Наталія БРАГАР
«26» 2025р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни **«Медсестринство в акушерстві»**

Спеціальність **223 «Медсестринство»**

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

Форма навчання- **денна**

Кваліфікація-сестра медична

Термін підготовки **3 роки 10 місяців**

Кількість кредитів **3**

Загальна кількість годин **90** год.

з них: лекції **22** год.

семінари _____

практичні **40** год.

самостійна робота **28** год.

Іспит (семестр) _____

Залік (семестр) **5**

Програма складена відповідно до
навчальної програми дисципліни,
ОПП «Сестринська справа» 2024.

Схвалена на засіданні ЦМК
Протокол №1 від 21.08.2025р.
Голова ЦМК:

«Медсестринство в акушерстві». Методична розробка до практичного заняття для підготовки фахівців освітньо-професійного ступеню «фаховий молодший бакалавр», спеціальність -223 «Медсестринство». – Запоріжжя: Медичний фаховий коледж ЗДМФУ, 2024.

Укладач: Тетяна ГЕКАЛЮК – викладач

*Схвалено на засідання циклової комісії професійної та практичної підготовки
Протокол №1 від 21.08.2025 року.*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму з дисципліни «Медсестринство в акушерстві» для медичних закладів вищої освіти складено для спеціальності 223 «Медсестринство» відповідно до складових ОПП «Сестринська справа», 2025р.

«Медсестринство в акушерстві» вивчають протягом одного семестру, на третьому році навчання. На вивчення курсу відводиться 90 годин, з них 22 — лекції, 40 — навчальна практика, 28 год — самостійна робота.

Мета дисципліни «Медсестринство в акушерстві» — ознайомити студентів з досягненнями світового та вітчизняного акушерства, фізіологічним перебігом вагітності, пологів та післяпологового періоду, доглядом за новонародженими, основними видами акушерської патології. Теоретичні заняття проводяться з використанням різних форм роботи — лекції, ділові ігри, розв'язування ситуаційних завдань, тестових завдань. Важливим моментом в організації навчальної практики під керівництвом викладача є проведення їх в кабінеті до клінічної практики, жіночої консультації, пологовому будинку, що створює оптимальні умови для засвоєння практичних навичок, формування вмінь, використання теоретичних знань у клінічних ситуаціях.

«Медсестринство в акушерстві» як навчальна дисципліна інтегрується з такими дисциплінами, як медсестринство в гінекології, медсестринство в педіатрії, медсестринство в хірургії, медсестринство при інфекційних хворобах, медсестринство в анестезіології та реаніматології.

Після вивчення дисципліни ***студенти повинні знати:***

- основи організації акушерської допомоги в Україні, профілактичну спрямованість охорони здоров'я;
- основи медичної етики та деонтології;
- засоби забезпечення санітарно-гігієнічного режиму в акушерському стаціонарі;
- правила техніки безпеки в роботі з медичними інструментами та обладнанням;
- основи фізіологічного та патологічного перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду.

Студенти повинні вміти:

- оформлювати медичну документацію;
- виконувати основні лікувально-діагностичні процедури;
- здійснювати догляд за новонародженими.

Студенти мають бути поінформовані про:

- основи законодавства України про охорону здоров'я матері та дитини;
- діагностику вагітності у ранні та пізні терміни;
- допомогу під час пологів;
- фізіологію та патологію в післяпологовий період;
- основні види акушерської патології.

Компетенції, які забезпечуються навчальною дисципліною:

Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації. ЗК 2. Здатність до планування та організації власної діяльності. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології. ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт. ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї. ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ. ФК 2. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння для виконання сестринських втручань відповідно до клінічних протоколів та стандартів сестринської діяльності. ФК 3. Здатність дотримуватись принципів сестринської деонтології, викладених у клятві Флоренс Найтінгейл та Етичному кодексі Міжнародної ради медичних сестер. ФК 4. Здатність орієнтуватись у визначенні основних потреб людини згідно з рекомендаціями Європейського регіонального бюро ВООЗ для медичних сестер Європи. ФК 5. Здатність усвідомлювати важливість самоосвіти та самовиховання в житті та діяльності медичної сестри. ФК 7. Здатність дотримуватись мистецтва спілкування в медсестринстві та комунікативного зв'язку з пацієнтами. ФК 8. Здатність організовувати етапи сестринського процесу. ФК 9. Здатність застосовувати практичні знання та вміння для розв'язання завдань, пов'язаних з етапами сестринського процесу. ФК 10. Здатність оцінювати стан пацієнта з метою встановлення медсестринського діагнозу, планування сестринських втручань та їх реалізацію і корекцію. ФК 11. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-протиепідемічного режиму та

	виконання заходів щодо профілактики внутрішньолікарняної інфекції. ФК 13. Здатність виконувати незалежні, залежні та взаємозалежні сестринські втручання при наданні медичної допомоги за принципом сімейної та паліативно-хоспісної допомоги тяжкохворим. ФК 14. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики захворювань та поліпшення здоров'я. ФК 16. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки. ФК 17. Здатність забезпечувати належне зберігання та використання наркотичних та сильнодіючих лікарських засобів медичного призначення в умовах лікувально-профілактичних закладів. ФК 18. Здатність організовувати систему адміністративного діловодства та документування в умовах лікувально-профілактичних закладів згідно з нормативно-правовими актами України. ФК 19. Здатність проводити адаптаційні заходи для профілактики синдрому вигорання медичних сестер. ФК 20. Здатність усвідомлювати безперервність процесів навчання та професійного удосконалення. ФК 21. Здатність оцінювати принципи здорового способу життя і дотримуватись основ санології в практичній діяльності.
--	---

Знання та розуміння	ПРН 1. Знання основних нормативно-правових документів, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ. ПРН 2. Знання клінічних протоколів та стандартів сестринської діяльності для виконання сестринських втручань. ПРН 3. Знання та дотримування принципів сестринської деонтології. ПРН 4. Розуміння основних потреб людини згідно з рекомендаціями Європейського регіонального бюро ВООЗ для медичних сестер. ПРН 5. Знання обов'язків, цінностей та чеснот медичної сестри. ПРН 6. Знання особливостей мистецтва спілкування в медсестринстві. ПРН 7. Знання етапів сестринського процесу. ПРН 9. Знання змісту інструкцій і положень з охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки. ПРН 10. Знання змісту нормативних документів стосовно належного зберігання та використання наркотичних і
----------------------------	---

	сильнодіючих лікарських засобів медичного призначення в умовах лікувально-профілактичних закладів. ПРН 11. Знання основних правил діловодства, документування в умовах лікувально-профілактичних закладів. ПРН 12. Знання принципів основ санології.
Застосування знань та розуміння	ПРН 13. Уміння проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії згідно з нормативно-правовими, законодавчими актами України, наказами МОЗ України та матеріалами ВООЗ. ПРН 14. Уміння демонструвати письмову та усну комунікації державною мовою. ПРН 15. Застосовувати теоретичні знання та практичні уміння для виконання сестринських втручань відповідно до клінічних протоколів та стандартів сестринської діяльності з загальних та фахових дисциплін. ПРН 17. Проводити професійну діяльність при комунікативному зв'язку з пацієнтами нездатними до вербального спілкування. ПРН 18. Застосовувати знання етапів сестринського процесу на практиці. ПРН 19. Застосовувати знання та вміння для розв'язання завдань, пов'язаних з етапами сестринського процесу. ПРН 20. Уміння оцінювати стан пацієнта з метою встановлення сестринського діагнозу, планування сестринських втручань, їх реалізацію та корекцію. ПРН 22. Уміння виявляти актуальні та потенційні проблеми пацієнтів. ПРН 23. Реалізувати незалежні, залежні та взаємозалежні сестринські втручання при наданні медичної допомоги за принципом сімейної та паліативно-хоспісної допомоги. ПРН 24. Проводити профілактичну роботу задля зміцнення здоров'я пацієнта та збереження здоров'я здорових людей. ПРН 25. Уміння проводити сестринську педагогіку з тяжкохворими та їх родичами з метою навчання їх самодогляду та профілактики потенційних проблем. ПРН 26. Уміти застосовувати сучасні принципи здорового способу життя.
Формування суджень	ПРН 27. Здатність аналізувати та прогнозувати діяльність медичної сестри відповідно до чинного законодавства. ПРН 28. Оцінювати результати теоретичних знань та практичних умінь при виконанні сестринських втручань, відповідно до клінічних протоколів та стандартів сестринської діяльності. ПРН 30. Оцінювати важливість і демонструвати здатність до самоосвіти та самовиховання. ПРН 32. Визначати та оцінювати етапи сестринського процесу. ПРН 33. Аргументовано проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення. ПРН 35. Оцінювати професійні фактори для профілактики синдрому вигорання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
навчальної дисципліни «Медсестринство в акушерстві»

Назви розділів і тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять			
		З викладачем			с/р, інд/р
		Всього	Лекцій	П/з, С/з	
Організація акушерської допомоги в Україні. Фізіологічне акушерство.					
Тема 1. Організація акушерської допомоги в Україні	8	6	2	4	2
Тема 2. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах	2				2
Тема 3. Фізіологія вагітності	8	6	2	4	2
Тема 4. Методи обстеження вагітних. Діагностика вагітності	8	6	2	4	2
Тема 5. Уявлення про пологовий акт, періоди пологів.	8	6	2	4	2
Тема 6. Фізіологічний післяпологовий період	4	2	2		2
Тема 7. Багатоплідна вагітність	8	6	2	4	2
Патологічне акушерство.					
Тема 8. Уявлення про гестоз вагітних. Класифікація гестозів.	10	6	2	4	4
Тема 9. Кровотечі під час вагітності та пологів	10	6	2	4	4
Тема 10. Вузькі тази. Неправильні положення плода	8	6	2	4	2
Тема 11. Тазові передлежання плода	8	6	2	4	2
Тема 12. Патологія пологової діяльності	8	6	2	4	2
Всього	90	62	22	40	28

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Тема	години
1	Організація акушерської допомоги в Україні. Охорона праці в галузі	2
2	Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах	2
3	Фізіологія вагітності	2
4	Методи обстеження вагітних. Діагностика вагітності	2
5	Уявлення про пологовий акт, періоди пологів.	2
6	Фізіологічний післяпологовий період	2
7	Уявлення про гестози вагітних. Класифікація гестозів.	4
8	Багатоплідна вагітність	2
9	Кровотечі під час вагітності та пологів	4
10	Вузькі тази. Неправильні положення плода. Тазові передлежання плода	2
11	Тазові передлежання плода. Патологія пологової діяльності	2
12	Патологія пологової діяльності	2
	Всього:	28

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Організація акушерської допомоги в Україні. Фізіологічне акушерство.

Тема 1. Вступ. Організація акушерської допомоги в Україні.

Лекція: 2 год.

ЛЕКЦІЯ 1

План

1. Акушерство як наука. Основні етапи розвитку акушерства. Відомі вчені акушери-гінекологи.
2. Сучасна організація надання акушерсько-гінекологічної допомоги. Лікувально - профілактичні установи, в яких надається акушерсько-гінекологічна допомога. Робота медичної сестри в акушерському стаціонарі
3. Основи законодавства України з питань охорони материнства та дитинства. Нормативно –правові документи, що забезпечують охорону праці в галузі.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміль. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.

Додаткова

1. Фізіологічне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко, — К.: ВСВ «Медицина», 2018. - 7-41с.
2. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. — 624 с.
3. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. — 336с.
4. Акушерство та гінекологія /за ред. Громової А.М., Полтава, 2000. – 9-23с.
5. Акушерство та гінекологія /за ред. Академіка НАМН України, проф. Н.М. Запорожана — К. ВСВ «Медицина», 2013. - 4-31с.
6. Наказ МОЗ України від 15.07.2011 № 417 «Про організацію амбулаторної акушерсько-гінекологічної та неонатологічної допомоги в Україні.
7. Наказ МОЗ України від 20.12.2003 № 620 «Про організацію стаціонарної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні.

Тема 2. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 1

План

1. Поняття про асептику і антисептику
2. Профілактика інфекційних захворювань в акушерських стаціонарах.
3. Особиста гігієна працівників пологового будинку.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

1. Структура, обладнання, документація жіночої консультації.
2. Структура, обладнання, документація пологового будинку.
3. Поняття про асептику і антисептику.
4. Засоби забезпечення санітарно-гігієнічного режиму пологового будинку.

Практичні навички:

- ведення журналів обліку у жіночій консультації, медико-санітарної частини промислових підприємств;
- обробка рук перед піхвовим дослідженням;
- приготування дезінфекційних розчинів;
- підготовка до стерилізації шприців, інструментів.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна:

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміль. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.
2. Наказ МОЗ України від 10.05.2007 №234 «Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах».

Додаткова

1. Фізіологічне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. - К.: ВСВ «Медицина», 2018. - 44-59 с.
2. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. — 624 с.
3. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. — 336 с.

Тема 3. Фізіологія вагітності.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 2

План

1. Нормальний менструальний цикл
2. Уявлення про фізіологію вагітності. Будова яйцеклітини та сперматозлідів. Запліднення, імплантація, утворення оболонок, плаценти, пуповини, навколоплодових вод.
3. Зміни в організмі жінки під час вагітності.
4. Критичні періоди вагітності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

1. Ознаки зрілого плоду.
2. Вплив шкідливих факторів на плід у різні терміни вагітності.
3. Нормальний менструальний цикл, уявлення про фізіологію вагітності.
4. Зміни в організмі під час вагітності; критичні періоди вагітності.

Практичні навички:

- продемонструвати огляд зовнішніх статевих органів;
- продемонструвати огляд шийки матки в дзеркалах;
- продемонструвати взяття мазка на ступінь чистоти піхви;
- продемонструвати тести функціональної діагностики;
- продемонструвати бімануальне дослідження;
- визначити передбачувану масу плода,
- визначити функціональний стан плода.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна:

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміль. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.

Додаткова

1. Назарова І.Б. Фізіологічне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. — К. ВСВ «Медицина», 2018. - 86-91, 94-115 с.
2. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. — 336 с.
3. Акушерство та гінекологія /за ред. Громової А.М., Полтава, 2000. — 32-68 с.
4. Акушерство та гінекологія /за ред. Академіка НАМН України, проф. Н.М. Запорожана. — К. ВСВ «Медицина», 2013. - 186-226 с.
5. Хміль С. В., Кучма З. М., Романчук Л. І. Акушерство: Підручник. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. — 76-89, 98-104 с.

Тема 4. Методи обстеження вагітних. Діагностика вагітності.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 3

План

1. Методи обстеження вагітних, лабораторні та додаткові методи обстеження вагітних.
2. Діагностика вагітності в ранні терміни, сумнівні та вірогідні ознаки вагітності.
3. Діагностика вагітності в пізні терміни. Визначення положення, позиції, виду та передлежання плоду.
4. Визначення термінів вагітності та пологів, надання відпустки по вагітності та пологах.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

1. Правила збирання анамнезу, методи обстеження вагітних.
2. Діагностика вагітності в ранні та пізні терміни, сумнівні та достовірні ознаки вагітності.
3. Положення, позиція та передлежання плоду.
4. Терміни вагітності та пологів, надання декретної відпустки.

Практичні навички:

- збирання анамнезу — загального та специфічного акушерсько-гінекологічного;
- зовнішній огляд вагітної,
- огляд шийки матки за допомогою піхвових дзеркал.
- вимірювання ОЖ та ВСДМ;
- проведення зовнішнього акушерського дослідження;
- аускультация серцебиття плода - оцінювання показників.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна:

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміля. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.

Додаткова:

1. Назарова, І.Б. Фізіологічне акушерство: підручник /І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко.— К. ВСВ «Медицина», 2018, с.121-138.
2. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. — 624 с.
3. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. — 336 с.

4. Акушерство та гінекологія /за ред. Громової А.М.. - Полтава, 2000.— 70-97 с.
5. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. — К.: ВСВ «Медицина», 2013. — 61-67, 183-186с.

Тема 5. Уявлення про пологовий акт, періоди пологів.

Лекція: 2 год.

ЛЕКЦІЯ 4

План

1. Уявлення про пологовий акт, періоди пологів, їх тривалість. Поняття про біомеханізм пологів.
2. Перебіги першого, другого та третього періодів пологів. Перший туалет новонародженого
3. Ознаки відшарування плаценти, способи виділення посліду, фізіологічна кровотеча.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна:

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміля. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.

Додаткова:

1. Назарова І.Б. Фізіологічне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. — К.: Медицина, 2018. - 139-172с.
2. Акушерство та гінекологія /за ред. А.М. Громової. - Полтава, 2000. - 116-142 с.
3. Наказ МОЗ від 03.11.2008№ 624 «Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги» «Нормальне ведення пологів»
4. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. — К.: ВСВ «Медицина», 2013. - 243-292с.
5. Хміль С. В., Кучма З. М., Романчук Л. І. Акушерство: Підручник. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. — 76-89, 98-104с.

Тема 6. Фізіологічний післяпологовий період.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 5

План

1. Загальне уявлення про післяпологовий період (ранній та пізній).
2. Зміни в організмі породіллі.
3. Режим післяпологового відділення, догляд за породіллю.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

1. Уявлення про пологовий акт, готовність організму до пологів, передвісники пологів.
2. Періоди пологів.
3. Ознаки відшарування та способи виділення плаценти.
4. Післяпологовий період, зміни в організмі породіллі.
5. Ускладнення, які виникають в післяпологовому періоді.

Практичні навички:

- відтворення на фантомі біомеханізму пологів при передньому й задньому виді потиличного передлежання;
- ведення журналів обліку у пологовому будинку, паспортної частини історії пологів,
- підрахунок переймів, їх характеристика;
- зовнішнє акушерське дослідження,
- вислуховування серцебиття плода.
- санітарна обробка роділлі;
- обробка рук перед веденням пологів;
- підготовка набору медичних інструментів для ведення пологів,
- оцінювання зрілості шийки матки за Бішопом,
- допомога при партнерських пологах.
- заповнення партограми;
- визначення відношення голівки плода до входу в таз під час зовнішнього дослідження;
- приймання пологів на фантомі.
- активне ведення третього періоду пологів,
- визначення ознак відшарування плаценти,
- проведення зовнішніх прийомів виділення плаценти,
- огляд посліду, що народився;
- огляд пологових шляхів після пологів на фантомі;
- визначення крововтрати.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна:

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміль. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.
2. Наказ МОЗ від 04.04.2005р. №152 Протокол медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною.
3. Наказ МОЗ України від 03.11.2008 № 624. «Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги «Нормальні пологи».
4. Наказ МОЗ України від 24.03.2014 № 205. «про затвердження клінічних протоколів «Акушерські кровотечі».

Додаткова

1. Назарова І.Б. Фізіологічне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. — К.: Медицина, 2018, 207-224с.
2. Акушерство та гінекологія /за ред. А.М. Громової. - Полтава, 2000. – 160-165 с.
3. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. –624 с.
4. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 336 с.
5. Запорожан В. М. Акушерство і гінекологія. Книга І: Акушерство: підручник. – К.: Здоров'я, 2015. – 214-235 с.

Тема 7. Багатоплідна вагітність.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 2 год.

ЛЕКЦІЯ 6

План

1. Багатоплідна вагітність: діагностика, перебіг, особливості ведення вагітності та пологів.
2. Значення своєчасної діагностики та госпіталізації вагітних.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

1. Що таке багатоплідна вагітність?
2. Діагностика, ведення пологів.
3. Значення ранньої госпіталізації вагітних з багатоплідною вагітністю.
4. Особливості пологів у вагітних з багатоплідною вагітністю.

Практичні навички:

- зовнішнє акушерське дослідження при багатоплідді;
- вислуховування серцебиття плодів.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміль. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.
2. Наказ МОЗ від 08.04.2015 № 205 «Про затвердження Порядку надання медичної допомоги жінкам з багатоплідною вагітністю».

Додаткова

1. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 482-485с.
2. Акушерство та гінекологія /за ред. Громової А.М., Полтава, 2000. – 182-191 с.
3. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 624 с.
4. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 336 с.
5. Патологічне і оперативне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко, Н.П. Муштенко, І.Г. Шембелєв, за ред. П.М. Баскакова. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 28-35с.

Патологічне акушерство.

Тема 8. Уявлення про гестоз вагітних. Класифікація гестозів.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 7

План

1. Уявлення про гестоз вагітних. Ранні гестози. Класифікація, сучасні методи діагностики. Рідкі форми гестозів.
2. Класифікація пізніх гестозів вагітних. Клініка і діагностика. Сучасні методи лікування пізнього гестозу.
3. Невідкладна допомога при тяжких формах пізнього гестозу.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

1. Уявлення про гестоз вагітних.
2. Ранні та пізні гестози, сучасні методи діагностики.
3. Невідкладна допомога при тяжких формах пізнього гестозу.

Практичні навички:

- вимірювання маси тіла вагітних;
- визначення погодинного діурезу;

- вимірювання артеріального тиску у вагітної;
- якісне визначення білка в сечі;
- набір лікарських засобів для надання невідкладної медичної допомоги.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміль. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.
2. Наказ МОЗ від 31.12.2004 № 676 « Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної практики».

Додаткова

1. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – К.: ВСВ “Медицина”, 2018. – 665-680с.
2. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 624 с.
3. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 336 с.
4. Акушерство та гінекологія /за ред. Громової А.М., Полтава, 2000. – 229-253 с.
5. Патологічне і оперативне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко, Н.П. Муштенко, І.Г. Шембелєв, за ред. П.М. Баскакова. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 50-55, 57-67с.

Тема 9. Кровотечі під час вагітності та пологів.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 8

План

1. Кровотечі під час вагітності: передлежання плаценти, передчасне відшарування нормально розташованої плаценти (причини, клінічні прояви, ускладнення, невідкладна допомога). Мимовільний аборт: класифікація, клінічний перебіг, невідкладна допомога.
2. Кровотечі під час пологів та в ранній післяпологовий період.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7

1. Кровотечі під час вагітності: передлежання плаценти, передчасне відшарування нормально розташованої плаценти.
2. Причини, клінічні прояви, ускладнення, невідкладна допомога.
3. Кровотечі під час пологів та в ранній післяпологовий період.
4. Мимовільний аборт: класифікація, клінічний перебіг, невідкладна допомога.

5. Правила обстеження вагітних із загрозою переривання вагітності, передлежанням плаценти, передчасним відшаруванням нормально розташованої плаценти.

Практичні навички:

- внутрішньовенне краплинне введення препаратів,
- підготовка вагітної і роділлі до ультразвукової діагностики;
- діагностика ознак відшарування плаценти;
- виділення посліду, що відшарувався, зовнішніми методами;
- ручне відшарування плаценти і виділення відокремленого посліду;
- ручне дослідження стінок порожнини матки.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміль. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.
2. Клінічний протокол «Акушерські кровотечі» у додатку до Наказу МОЗ України від 24.03.2014 № 205 «Про внесення змін до наказів Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 2005 року № 782 та від 31 грудня 2004 року № 676»

Додаткова

1. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 625-637, 639-653с.
2. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 624 с.
3. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 336 с.
4. Акушерство та гінекологія /за ред. Громової А.М., Полтава, 2000 – 293-315с.
5. Патологічне і оперативне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко, Н.П. Муштенко, І.Г. Шембелєв, за ред. П.М. Баскакова. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 214-219, 226-228с.

Тема 10. Вузькі тази. Неправильні положення плода.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 9

План

1. Поняття про анатомічно та клінічно вузький таз. Класифікація вузьких тазів. Форми вузьких тазів, що трапляються найчастіше
2. Поняття про неправильні положення плода: причини виникнення, діагностика, ускладнення, профілактика..

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8

1. Поняття про анатомічно та клінічно вузький таз.
2. Класифікація вузьких тазів. Форми вузьких тазів. Вимірювання зовнішніх розмірів таза, індексу Соловйова, обчислення справжньої кон'югати.
3. Неправильні положення плода: причини виникнення, діагностика, ускладнення, профілактика.

Практичні навички:

- вимірювання зовнішніх розмірів таза; діагональної кон'югати;
- вимірювання індексу Соловйова; ромба Міхаеліса;
- вимірювання висоти лобкового симфізу; бічної кон'югати Кернера;
- вимірювання розмірів площини виходу з малого таза;
- вимірювання лобкового кута;
- визначення справжньої кон'югати,
- визначення ознаки Вастена, розміру Цангемейстера;
- відтворення на фантомі біомеханізмів пологів при простому, плоскому, загально-рівномірнорозвуженому та плоскорухітичному тазі.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміль. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.

Додаткова

1. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 482-502с.
2. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 624 с.
3. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 336 с.
4. Патологічне і оперативне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко, Н.П. Муштенко, І.Г. Шембелєв, за ред. П.М. Баскакова. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 36-42с., 194-199с.

Тема 11. Тазові передлежання плода.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 4 год.

ЛЕКЦІЯ 10

План

1. Класифікація тазових передлежань плода. Особливості перебігу вагітності.
2. Кориговальна гімнастика

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9

1. Класифікація тазових передлежань плода.
2. Особливості перебігу вагітності.
3. Методи коригувальної гімнастики.

Практичні навички:

- зовнішнє акушерське обстеження вагітної при тазовому передлежанні;
- піхвове дослідження при тазовому передлежанні та його оцінювання;
- відтворення на фантомі біомеханізму пологів при тазовому передлежанні;
- піхвове дослідження при тазовому передлежанні та його оцінювання,
- відтворення на фантомі техніки акушерської допомоги за методом Цов'янова I при чисто сідничному передлежанні,
- відтворення на фантомі техніки акушерської допомоги за методом Цов'янова II — при ножних передлежаннях
- відтворення на фантомі техніки класичної ручної допомоги.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна:

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміля. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.
2. Наказ МОЗ України від 27.12.2006 № 899. Про затвердження протоколу «Тазове передлежання плода».

Додаткова:

1. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 482-502с.
1. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 624 с.
2. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 336 с.
3. Патологічне і оперативне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко, Н.П. Муштенко, І.Г. Шембелев, за ред. П.М. Баскакова. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 16-27с.

Тема 12. Патологія пологової діяльності.

Лекція: 2 год.

Практичні заняття: 2 год.

ЛЕКЦІЯ 11

План

1. Фізіологія та патологія пологової діяльності.
2. Аномалії пологової діяльності, класифікація, діагностика, методи лікування.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10

1. Фізіологія та патологія пологової діяльності.
2. Аномалії пологової діяльності: слабкість та дискоординація пологової діяльності, стрімкі пологи.

Практичні навички:

- визначення тривалості перейм та пауз між ними;
- внутрішньовенне краплинне введення окситоцину і простагландинів при слабкості пологової діяльності на муляжі;
- заповнення партограми.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна:

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміль. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.
2. Наказ МОЗ України від 31.12.2004 № 676 «Про затвердження протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги».

Додаткова:

1. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 503-510 с.
2. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 624 с.
3. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 336 с.
4. Акушерство та гінекологія: підручник / А.М. Громова. – Полтава, 2000. – 253-262с.
5. Патологічне і оперативне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко, Н.П. Муштенко, І.Г. Шембелєв, за ред. П.М. Баскакова. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 187-192с.

ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – здійснюється під час практичних та семінарських занять, а також шляхом відпрацювання заборгованостей і незадовільних оцінок, проведення індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль – семестровий іспит (залік).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

1. Оцінка **"відмінно"** виставляється, якщо студент:
 - глибоко, ґрунтовно, всебічно та систематизовано засвоїв весь програмний матеріал,
 - вичерпно, послідовно, грамотно та логічно його викладає,
 - правильно обґрунтовує прийняті рішення, має різнобічні навички, прийоми, виконання практичних робіт, виявляє вміння самостійно узагальнювати та викладати матеріал, не допускаючи помилок,
 - видозмінення завдання не викликає у нього складності,
 - виявляє знання основної та знайомство з додатковою літературою, передбачених програмою на рівні творчого використання,
2. Оцінка **"добре"** виставляється, якщо студент:
 - твердо знає програмний матеріал,
 - грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей у відповіді на питання,
 - може правильно застосувати теоретичні положення і володіє необхідними навичками при виконанні практичних завдань на рівні аналогічного відтворення.
3. Оцінка **"задовільно"** виставляється, якщо студент:
 - засвоїв тільки основний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не знає окремих деталей,
 - припускається неточностей,
 - недостатньо вірних формулювань,
 - порушує послідовність у викладі матеріалу,
 - відчуває труднощі під час виконання практичних завдань.
4. Оцінка **"незадовільно"** виставляється, якщо студент:
 - не знає значної частини програмного матеріалу,
 - допускає суттєві помилки,
 - з великим труднощами виконує практичні роботи на рівні нижче репродуктивного відтворення.

Питання до підсумкового контролю:

1. Основоположники вітчизняного акушерства.
2. Законодавство України про охорону материнства та дитинства.
3. Перинатальна медицина, перспективи її розвитку.
4. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні.
5. Медична етика та деонтологія в акушерстві.
6. Нормальний менструальний цикл.
7. Будова жіночого таза.
8. Елементи плодового яйця, будова їх, функції.
9. Плід у різні терміни вагітності.
10. Сучасні методи діагностики вагітності.
11. Методи обстеження вагітних, визначення терміну відпустки по вагітності та пологах та дати пологів.
12. Пологи. Періоди пологів. Догляд за роділлем.
13. Фізіологічний післяпологовий період. Догляд за породіллем.
14. Гестози вагітних. Класифікація, форми, невідкладна допомога.
15. Кровотечі під час вагітності та пологів.
16. Неправильні положення плода.
17. Багатоплідна вагітність.
18. Вузкий таз.
19. Тазові передлежання плода.
20. Патологія пологової діяльності.

Міждисциплінарна інтеграція з предмету «Медсестринство в акушерстві»

<i>Тема</i>	<i>Дисципліни</i>	<i>Знати</i>	<i>Вміти</i>
Тема1. Організація акушерської допомоги в Україні	Забезпечуючи дисципліни «Основи правознавства»	✓ основи законодавства України про охорону здоров'я ✓ права і обов'язки медичного персоналу;	✓ застосовувати набуті знання при виконанні своїх професійних обов'язків; ✓ вирішувати проблеми, що виникають під час професійної діяльності;
	«Медична біологія»	✓ значення спадковості у розвитку захворювань; ✓ профілактичні заходи спадкових захворювань;	✓ проводити профілактику спадкових захворювань;
	«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з пацієнткою;	✓ проводити бесіди з пацієнткою та її родичами;
	«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
	«Основи сестринської справи»	✓ структуру лікувально – профілактичних закладів; ✓ профілактичні заходи попередження внутрішньо лікарняної інфекції;	✓ проводити профілактичні заходи попередження внутрішньо лікарняної інфекції;

	Забезпечувані дисципліни		
	«Репродуктивне здоров'я»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу;	✓ опитати хвору та її родичів з метою отримання інформації про вагітність;
	«Медсестринство в гінекології»	✓ джерела отримання інформації про пацієнтку;	✓ деталізувати скарги хворої;
	«Медсестринство в педіатрії»	✓ заходи профілактики перинатальної смертності,	✓ проаналізувати дані анамнезу хвороби та життя хворої;
	«Медсестринство в сімейній медицині»	✓ суб'єктивні методи обстеження пацієнтки медичною сестрою;	✓ задокументувати отримані дані;
		✓ послідовність розпитування пацієнтки медичною сестрою;	
		✓ правила ведення сестринської історії хвороби;	
		✓ загальні правила та послідовність огляду пацієнтки;	
Тема2. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах.	«Медична хімія»	✓ правила приготування розчинів необхідної концентрації;	✓ приготувати розчини заданої концентрації;
	«Медсестринство в хірургії»	✓ основи асептики та антисептики;	✓ виконувати правила асептики та антисептики;
	«Основи сестринської справи»	✓ правила санітарно-гігієнічного режиму в ЛПЗ; ✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ методику виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації; ✓ техніку безпеки медичного працівника;	✓ виконувати правила санітарно-гігієнічного режиму в ЛПЗ; ✓ вести медичну документацію; ✓ виконувати заходи професійної безпеки медичного працівника;

	«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
	Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії» «Медсестринство в акушерстві» «Медсестринство в гінекології» «Медсестринство у внутрішній медицині» «Медсестринство в сімейній медицині»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про пацієнтку; ✓ послідовність розпитування пацієнтки медичною сестрою; ✓ правила ведення сестринської історії хвороби; ✓ загальні правила та послідовність огляду вагітної жінки;	✓ опитати пацієнтку та її родичів з метою отримання інформації про хворобу; ✓ деталізувати скарги вагітної жінки; ✓ проаналізувати дані анамнезу хвороби та життя вагітної жінки;; ✓ задокументувати отримані дані; ✓ виявляти та вирішувати проблеми вагітної жінки;
	Забезпечуючі дисципліни «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову органів статеві системи жінки;	✓ визначити топографію органів малого тазу;
	«Фізіологія»	✓ функціонування органів статеві системи жінки;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів;
	«Медична біологія»	✓ будову яйцеклітини та сперматозоїда; ✓ процес запліднення;	✓ інтерпретувати отримані результати
	Тема3. Фізіологія вагітності		

		досліджень для розуміння фізіологічних процесів під час вагітності;
«Основи сестринської справи»	✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ загальний догляд за вагітною; ✓ методику виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	✓ опитати вагітну, деталізувати скарги вагітної; ✓ проаналізувати дані анамнезу вагітної; ✓ вимірювати АТ, визначати пульс, ЧДР, температуру тіла, ✓ скласти плану догляду за вагітною ; ✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії; ✓ вести медичну документацію;
«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування	✓ спілкуватись з пацієнткою та його родичами з метою отримання інформації;
«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з пацієнткою	✓ проводити бесіди з пацієнткою та його родичами;
«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
Забезпечувані дисципліни	✓ значення	✓ опитати вагітну

	«Медсестринство в хірургії»	медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу;	та її родичів з метою отримання інформації про вагітність;
	«Медсестринство в педіатрії»	✓ джерела отримання інформації про вагітну;	✓ деталізувати скарги вагітної ;
	«Медсестринство во внутрішній медицині»	✓ суб'єктивні методи обстеження вагітних та жінок медичною сестрою, що знаходяться на лікуванні в відділеннях іншого профілю;	✓ проаналізувати дані анамнезу;
	«Медсестринство в гінекології»	✓ послідовність розпитування вагітної медичною сестрою;	✓ задокументувати отримані дані;
	«Медсестринство в сімейній медицині»	✓ правила ведення сестринської історії хвороби.	✓ виявляти та вирішувати проблеми вагітної;
Тема 4. Методи обстеження вагітних. Діагностика вагітності.	Забезпечуючи дисципліни «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову органів малого тазу жінки;	✓ вміти по системно обстежувати вагітну;
	«Фізіологія»	✓ функціонування органів малого тазу;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів при вагітності;
	«Основи сестринської справи»	✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ методику виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	✓ опитати пацієнтку, деталізувати скарги; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ вимірювати АТ, визначати пульс. ЧДР,

		температуру; ✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії; ✓ вести медичну документацію;
«Основи правознавства»	✓ основи законодавства України про охорону здоров'я ✓ права і обов'язки медичного персоналу;	✓ застосовувати набуті знання при виконанні своїх професійних обов'язків; ✓ вирішувати проблеми, що виникають під час професійної діяльності;
«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування	✓ спілкуватись з пацієнтом та його родичами з метою отримання інформації про можливу вагітність;
«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з хворим	✓ проводити бесіди з хворим та його родичами;
«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про вагітну;	✓ опитати хворого та його родичів з метою отримання інформації про хворобу;

	«Медсестринство во внутрішній медицині» «Медсестринство в гінекології» «Медсестринство в сімейній медицині»	✓ суб'єктивні методи обстеження вагітної медичною сестрою; ✓ послідовність розпитування вагітної медичною сестрою; ✓ правила ведення сестринської історії хвороби;	✓ деталізувати скарги хворого; ✓ проаналізувати дані анамнезу хвороби та життя хворого; ✓ задокументувати отримані дані; ✓ виявляти та вирішувати проблеми вагітної;
Тема 5. Уявлення про пологовий акт, періоди пологів.	Забезпечуючи дисципліни «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову органів статеві системи жінки;	✓ вміти посистемно обстежувати вагітну;
	«Фізіологія»	✓ функціонування органів статеві системи жінки;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів;
	«Основи сестринської справи»	✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ загальний догляд за роділлем; ✓ методiku виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	✓ опитати роділлю, деталізувати скарги; ✓ проаналізувати дані анамнезу роділлі; ✓ вимірювати АТ, визначати пульс. ЧДР, температуру тіла, ✓ скласти плану догляду за роділлем ; ✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії;

		✓ вести медичну документацію;
«Медсестринство в хірургії»	✓ основи асептики та антисептики; ✓ правила визначення груп крові;	✓ виконувати правила асептики та антисептики; ✓ визначати групи крові за допомогою цоліклонів;
«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування	✓ спілкуватись з родиллею та її родичами з метою отримання інформації про хворобу;
«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з хворим	✓ проводити бесіди з родиллею та його родичами;
«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
«Фармакологія»	✓ фармакологічну групу фармакологічну дію, форму випуску, показання, протипоказання к використанню, спосіб використання, побочню дію препаратів необхідних під час ведення пологів;	✓ виконати призначення лікаря;
Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про	✓ опитати породиллю та її родичів з метою отримання інформації про вагітність;

	«Медсестринство в внутрішній медицині»	✓ породіллю; ✓ суб'єктивні методи обстеження породіллі медичною сестрою;	✓ деталізувати скарги породіллі;
	«Медсестринство в гінекології»	✓ послідовність розпитування породіллі медичною сестрою;	✓ проаналізувати дані анамнезу хвороби та життя породіллі;
	«Медсестринство в сімейній медицині»	✓ правила ведення сестринської історії хвороби;	✓ задокументувати отримані дані;
		✓ правила проведення першого туалету новонароджуваного; ✓ правила визначення груп крові; ✓ заходи невідкладної долікарської допомоги під час кровотечі після пологів.	✓ зібрати біологічний матеріал (кров, сечу, кал) на лабораторне дослідження, ✓ проводити перший туалет новонароджуваного; ✓ визначати групи крові за допомогою цоліклонів; ✓ надати невідкладну долікарську допомогу під час кровотечі після пологів.
Тема 6. Фізіологічний після пологовий період.	Забезпечуючи дисципліни «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову органів статеві системи жінки;	✓ вміти посистемно обстежувати породіллю;
	«Фізіологія»	✓ функціонування органів статеві системи жінки;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів;
	«Основи сестринської	✓ суть сестринського процесу та його етапи;	✓ опитати породіллю,

	справи»	✓ загальний догляд за породіллем; ✓ методику виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	- деталізувати скарги; ✓ проаналізувати дані анамнезу пологів; ✓ вимірювати АТ, визначати пульс, ✓ ЧДР, температуру тіла, ✓ скласти плану догляду за породіллем; ✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії; ✓ вести медичну документацію;
	«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування;	✓ спілкуватись з породіллем та її родичами з метою отримання інформації про пологи;
	«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з хворим;	✓ проводити бесіди з породіллем та її родичами;
	«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;

	«Фармакологія»	✓ фармакологічну групу фармакологічну дію, форму випуску, показання, протипоказання к використанню, спосіб використання, побочну дію препаратів необхідних для ведення післяпологового періоду;	✓ виконати призначення лікаря;
	Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії» «Медсестринство во внутрішній медицині» «Медсестринство в гінекології» «Медсестринство в сімейній медицині»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про породілля; ✓ суб'єктивні методи обстеження породіллі медичною сестрою; ✓ послідовність розпитування породіллі медичною сестрою; ✓ правила ведення сестринської історії хвороби; ✓ загальні правила та послідовність огляду; ✓ заходи невідкладної долікарської допомоги під час розвитку невідкладних станів в терапії та хірургії.	✓ опитати породілля та її родичів з метою отримання інформації про пологи; ✓ деталізувати скарги; ✓ проаналізувати дані анамнезу хвороби та життя породіллі; ✓ задокументувати отримані дані; ✓ виявляти та вирішувати проблеми породіллі із терапевтичною або хірургічною патологією; ✓ підготувати породілля та зібрати біологічний матеріал (кров, сечу) на лабораторне дослідження; ✓ оцінити дані

			клінічного, лабораторного та інструментального обстеження породіллі із терапевтичною або хірургічною патологією;; ✓ надати невідкладну долікарську допомогу під час розвитку невідкладних станів в терапії та хірургії.
Тема 7. Багатоплідна вагітність.	<i>Забезпечуючи дисципліни</i> «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову статеві системи жінки;;	✓ вміти посистемно обстежувати вагітну;
	«Фізіологія»	✓ функціонування органів статеві системи жінки;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів;
	«Основи сестринської справи»	✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ загальний догляд за вагітною; ✓ методику виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	✓ опитати вагітну, деталізувати скарги; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ вимірювати АТ, визначати пульс, ЧДР, температуру тіла, ✓ скласти плану догляду за вагітною з багатоплідною

		вагітністю; ✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії; ✓ вести медичну документацію;
«Медична біологія»	✓ значення спадковості у розвитку багатоплідної вагітності;	✓ оцінити дані спадкового анамнезу;
«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування;	✓ спілкуватись з вагітною та її родичами з метою отримання інформації про хворобу;
«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з вагітною;	✓ проводити бесіди з вагітною та її родичами;
«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії» «Медсестринство во внутрішній медицині» «Медсестринство в гінекології»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про вагітну; ✓ суб'єктивні методи обстеження вагітної із супутньою патологією, медичною сестрою; ✓ послідовність розпитування вагітної, медичною сестрою; ✓ правила ведення сестринської історії хвороби.	✓ анамнезу вагітної; ✓ задокументувати отримані дані; ✓ виявляти та вирішувати проблеми вагітної; ✓ оцінити дані клінічного, лабораторного та інструментального обстеження вагітної.

	«Медсестринство в сімейній медицині»		
Тема 8. Уявлення про гестоз вагітних. Класифікація гестозів.	Забезпечуючи дисципліни «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову органів статеві системи жінки;	✓ вміти посистемно обстежувати вагітну;
	«Фізіологія»	✓ функціонування органів статеві системи жінки;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів;
	«Основи сестринської справи»	✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ загальний догляд за вагітною; ✓ методику виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	✓ опитати вагітну та її родичів з метою отримання інформації про вагітність; ✓ деталізувати скарги; ✓ проаналізувати дані анамнезу вагітної ✓ вимірювати АТ, визначати пульс, ЧДР, температуру тіла, ✓ скласти плану догляду за вагітною з гестозом; ✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії; ✓ вести медичну документацію;

«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування;	✓ спілкуватись з вагітною та її родичами з метою отримання інформації про вагітність;
«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з вагітною;	✓ проводити бесіди з вагітною та його родичами;
«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
«Фармакологія»	✓ фармакологічну групу фармакологічну дію, форму випуску, показання, протипоказання к використанню, спосіб використання, побочну дію препаратів: необхідних для надання невідкладної допомоги при пізніх стадіях гестозу.	✓ виконати призначення лікаря;
Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії» «Медсестринство во внутрішній медицині» «Медсестринство в	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про вагітну; ✓ суб'єктивні методи обстеження вагітної з гестозами, медичною сестрою; ✓ послідовність розпитування вагітної з гестозом, медичною сестрою;	✓ опитати вагітну та її родичів з метою отримання інформації про вагітність; ✓ деталізувати скарги хворого; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ задокументувати отримані дані; ✓ виявляти та вирішувати проблеми

	гінекології» «Медсестринство в сімейній медицині»	✓ правила ведення сестринської історії хвороби; ✓ причини виникнення гестозів; ✓ основні клінічні прояви гестозів; ✓ заходи невідкладної долікарської допомоги під час розвитку невідкладних станів при пізніх стадіях гестозів.	- вагітних із гестозами; ✓ оцінити дані клінічного, лабораторного та інструментального обстеження вагітних із гестозами; ✓ надати невідкладну долікарську допомогу під час розвитку невідкладних станів при пізніх стадіях гестозів.
Тема 9. Кровотечі під час вагітності та пологів	<i>Забезпечуючи дисципліни</i> «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову органів малого тазу жінки;	✓ вміти по системно обстежувати пацієнта;
	«Фізіологія»	✓ функціонування органів малого тазу жінки;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів;
	«Патоморфологія і патофізіологія»	✓ морфологічні зміни в органах при крововтраті при пологах;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння патофізіологічних процесів;
	«Основи сестринської справи»	✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ загальний догляд за пацієнткою; ✓ методику виконання стандартів	✓ опитати пацієнтку, деталізувати скарги пацієнтки; ✓ проаналізувати

	медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	дані анамнезу; ✓ вимірювати АТ, визначати пульс. ЧДР, температуру тіла, ✓ скласти плану догляду за пацієнткою; ✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії; ✓ вести медичну документацію;
«Медсестринство в хірургії»	✓ правила визначення груп крові; ✓ правила переливання крові	✓ визначати групу крові за допомогою цоліклонів; ✓ проводити гемотрансфузію;
«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування;	✓ спілкуватись з пацієнткою та її родичами з метою отримання інформації про вагітність;
«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з пацієнткою;	✓ проводити бесіди з пацієнткою та її родичами;
«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
«Фармакологія»	✓ фармакологічну групу фармакологічну дію, форму випуску, показання, протипоказання к використанню, спосіб	✓

		використання, побочню дію кровоспинних препаратів, тощо;	
	Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії» «Медсестринство в гінекології» «Медсестринство в сімейній медицині» «Медсестринство во внутрішній медицині»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про пацієнтку; ✓ суб'єктивні методи обстеження пацієнтки медичною сестрою; ✓ послідовність розпитування пацієнтки медичною сестрою; ✓ правила ведення сестринської історії хвороби; ✓ заходи невідкладної долікарської допомоги під час розвитку геморагічного синдрому.	✓ опитати пацієнтку та її родичів з метою отримання інформації про вагітність; ✓ деталізувати скарги пацієнтки; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ задокументувати отримані дані; ✓ виявляти та вирішувати проблеми пацієнтки під час пологів; ✓ оцінити дані клінічного, лабораторного та інструментального обстеження пацієнтки із крововтратою; ✓ надати невідкладну долікарську допомогу під час розвитку геморагічного синдрому.
Тема 10. Вузькі тази. Неправильні положення плода.	Забезпечуючі дисципліни «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову органів малого тазу жінки;	✓ вміти посистемно обстежувати пацієнтку;

	«Фізіологія»	✓ функціонування органів малого тазу жінки;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів;
	«Основи сестринської справи»	✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ загальний догляд за вагітною з вузьким тазом та неправильним положенням плоду; ✓ методiku виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	✓ опитати, деталізувати скарги вагітної з вузьким тазом; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ вимірювати АТ, визначати пульс, ЧДР, температуру тіла; ✓ скласти плану догляду за вагітною з вузьким тазом та неправильним положенням плоду; ✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії; ✓ вести медичну документацію;
	«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування;	✓ спілкуватись з пацієнткою та її родичами з метою отримання інформації про вагітність;
	«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з пацієнткою;	✓ проводити бесіди з пацієнткою та її родичами;

	«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
	Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії» «Медсестринство в гінекології» «Медсестринство в сімейній медицині» «Медсестринство в внутрішній медицині»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про пацієнтку; ✓ суб'єктивні методи обстеження пацієнткою медичною сестрою; ✓ послідовність розпитування пацієнткою медичною сестрою; ✓ правила ведення сестринської історії хвороби;	✓ опитати пацієнтку та її родичів з метою отримання інформації про вагітність; ✓ деталізувати скарги пацієнтки; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ задокументувати отримані дані; ✓ виявляти та вирішувати проблеми пацієнтки під час пологів; ✓ оцінити дані клінічного, лабораторного та інструментального обстеження пацієнтки.
Тема 11. Тазові передлежання плода.	Забезпечуючі дисципліни «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову органів малого таза жінки;	✓ вміти по системно обстежувати пацієнтку;
	«Фізіологія»	✓ функціонування органів малого таза жінки;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів;

	«Основи сестринської справи»	✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ загальний догляд за вагітною з неправильним положенням плоду; ✓ методику виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	✓ опитати, деталізувати скарги вагітної; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ вимірювати АТ, визначати пульс. ЧДР, температуру тіла, ✓ скласти плану догляду за вагітною з неправильним положенням плоду; ✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії; ✓ вести медичну документацію;
	«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування;	✓ спілкуватись з пацієнткою та її родичами з метою отримання інформації про вагітність;
	«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з хворим;	✓ проводити бесіди з пацієнткою та її родичами;
	«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
	Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та	✓ опитати пацієнтку та її родичів з метою

	«Медсестринство в педіатрії» «Медсестринство в гінекології» «Медсестринство в сімейній медицині» «Медсестринство в внутрішній медицині»	лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про пацієнтку; ✓ суб'єктивні методи обстеження пацієнтки медичною сестрою; ✓ послідовність розпитування пацієнтки медичною сестрою; ✓ правила ведення сестринської історії хвороби;	отримання інформації про вагітність; ✓ деталізувати скарги пацієнтки; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ задокументувати отримані дані; ✓ виявляти та вирішувати проблеми пацієнтки під час пологів.
Тема 12. Патологія пологової діяльності.	Забезпечуючи дисципліни «Анатомія людини»	✓ анатомічну будову органів малого тазу жінки;	✓ вміти по системно обстежувати пацієнтку;
	«Фізіологія»	✓ функціонування органів малого тазу жінки;	✓ інтерпретувати отримані результати досліджень для розуміння фізіологічних процесів;
	«Основи сестринської справи»	✓ суть сестринського процесу та його етапи; ✓ загальний догляд за вагітною з патологією вагітності; ✓ методику виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ✓ правила ведення медичної документації;	✓ опитати, деталізувати скарги вагітної; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ вимірювати АТ, визначати пульс, ЧДР, температуру тіла, ✓ скласти плану догляду за вагітною з патологією вагітності;

		✓ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії; ✓ вести медичну документацію;
	«Медична психологія»	✓ вербальні та невербальні засоби спілкування; ✓ спілкуватись з пацієнткою та її родичами з метою отримання інформації про вагітність;
	«Етика та деонтологія»	✓ етику та деонтологію спілкування з хворим; ✓ проводити бесіди з пацієнткою та її родичами;
	«Основи латинської мови з медичною термінологією»	✓ латинську медичну термінологію; ✓ володіти медичною термінологією;
	Забезпечувані дисципліни «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії» «Медсестринство в гінекології» «Медсестринство в сімейній медицині» «Медсестринство во внутрішній медицині»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про пацієнтку; ✓ суб'єктивні методи обстеження пацієнтки медичною сестрою; ✓ послідовність розпитування пацієнтки медичною сестрою; ✓ правила ведення сестринської історії хвороби; ✓ опитати пацієнтку та її родичів з метою отримання інформації про вагітність; ✓ деталізувати скарги пацієнтки; ✓ проаналізувати дані анамнезу; ✓ задокументувати отримані дані; ✓ виявляти та вирішувати проблеми пацієнтки під час пологів.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна:

1. Акушерство : підручник / С. В. Хміль, Л. І. Романчук, М. С. Хміль, А. С. Хміль Досвальд, У. Я. Франчук, З. М. Кучма; за ред. С. В. Хміля. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2025. - 608 с.

Додаткова:

1. Назарова, І.Б. Фізіологічне акушерство: підручник /І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. – К. ВСВ «Медицина», 2018. – с.121-138.
2. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 61-67, 183-186с.
3. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2015. – 336 с.
4. Акушерство та гінекологія /за ред. А.М. Громової. А.М., – Полтава, 2000. – 608 с.
5. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2015. – 624 с.
6. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2015. – 336 с.